

tillade mig at henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa, om det ikke vilde være heldigt, at der blev udsærdigt en Formular for denne edelige Forfikkning, for at den kunde blive ens over hele Landet; thi jeg tager neppe fejl i, at den ellers vil blive noget forskjellig affattet paa de forskjellige Steder, og man kunde endogaa antage, at den undertiden ikke kom til flart at udtrykke, hvad den skulde udtrykke. Et andet Punkt, jeg vil tillade mig at omtale, er Bestemmelsen om de Protokoller, der skulle anstattes til de Forretninger, her er Tale om. Jeg vil da tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der jo blev anstattet lignende Protokoller i Henhold til Loven om Hegn, og paa mange Steder har man vistnok disse Protokoller liggende endnu, uden at der er skrevet Andet deri end den Autorisation, Politimestrene skulde give. Der kunde vel ikke være Noget til Hinder for, at den samme Protokol kunde autoriseres af Sogneraadet til Brug for de Bestillinger, her er Tale om, hvilke jo ere de samme, som Protokollerne ere bestemte for.

Albertsen: Endringsforslaget under Nr. 22 tilligemed Underændringsforslaget dertil under Nr. 22 a gaa, som det vil ses, ud paa at give det sidste Stykke af § 11 en anden Affattelse. Min Hensigt dermed har været den noget at mildne Lovforslagets Bestemmelser til Fordel for de Jordbrugere, der ere saa uheldig stillede, at deres Lodder gjenkøbes af en offentlig Ve. Dette er allerede forbundet med saa mange Ulemper, at man nødig skulde gaa til at forøge dem, især naar det er unødvendigt. Hovedmaalet, man skal naae, er jo det, at der ikke lægges nogen Vanstælgighed i Veien for dem, der ville færdes paa Veiene; men det forekommer mig, at det, at der gaar et løst Føl eller endog enkelte løse Kreaturer, ikke kan være til Hinder for de Veisfærende; ja, det er endog umuligt at hindre, at noget Saadant kan ske. Paa en Lod, hvorigjennem en Ve gaar, kunne Kreaturerne ikke holdes saa sikkert fast som paa andre Lodder, der ikke gjenkøbes af Veie; thi de Veisfærende kunne undertiden selv være Anledning til, at Kreaturerne slippe løs, idet

de have Lov til at færdes med Hunde, medens endog større Kreaturer ofte ere bange for Hunde. Lader man Bestemmelsen staa, som den staaar, er en Jordbruger, hvis Kreaturer ere komne ind paa Veien, ifalden Straf eller Bøde. Det er nu Skik og har altid været det, at Følhopper tøires i Marken, medens Føllet gaar løs; men mange af de her omhandlede Jordbrugere have ikke nogen Plet Jord, hvorpaa de kunne tøire saadanne Følhopper, naar Bestemmelsen skal staa, som den er foreslaaet, idet Føllene, som gjerne vilde se sig om alle Begne, ogsaa gjerne vilde besøge Veiene. Der er saaledes kun tvende Udveie, idet enten Lovens Bestemmelse ikke vil blive overholdt — og det er altid uheldigt at have Lovbestemmelser, som ikke kunne blive overholdte —, eller ogsaa vil en saadan Jordbruger for at værne sig imod saadanne Ulemper blive nødt til at indbegne sin Jord og saaledes koste Hegn imellem den og Veien. Det er imidlertid til Tab for ham og ikke til Gavn for Veien, men derimod til stor Skade for den, idet en indbegnet Ve er vanskeliggere at holde vedligte end en ikke indbegnet, og i Snevintre vilde det, naar det blev almindeligt, at Veiene bleve indbegnede, let blive et næsten uoverkommeligt Arbejde at gjøre dem farbare. Det forekommer mig derfor, at man vilde være bedst tjent med at gjøre disse Bestemmelser saa lempelige som muligt. Det er naturligt, at tvørede Kreaturer slet ikke maa komme paa Veiene, og dem har jeg derfor holdt udenfor Bestemmelsen, saavel som saadanne Dyr, som af andre Hensyn kunne være farlige, saasom Hingste, Tyre og Bædere. Jeg har foreslaaet en Aldersgrænse af 4 Maaneder, og Enhver vil vist indrømme, at der, saa længe disse Dyr ere under den Alder, ikke er nogen Fare for dem. Det kan gjerne være, at der ved Siden af kan ligge et Retsspørgsmaal — det veed jeg ikke, — men saa Meget veed jeg, at det mange Steder er antaget, at det Offentlige ikke fuldstændig har Eiendomsretten over Veiene. Hvor der f. Ex. er assat Skjel, er det altid paa den ene Side, men aldrig paa den modsatte, og dette tyder hen paa, at de vedkommende Jordbrugere eller Lodsetere fra Begyndelsen af have